

**Opinia do ustawy o zmianie ustawy – Kodeks postępowania administracyjnego
(druk nr 658)**

I. Cel i przedmiot ustawy

Opiniowana ustawa stanowi wykonanie obowiązku dostosowania systemu prawa do wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 15 grudnia 2008 r. (sygn. akt P 57/07), stwierdzającego niezgodność art. 24 § 1 pkt 5 w związku z art. 27 § 1 i art. 127 § 3 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego z Konstytucją.

Trybunał Konstytucyjny orzekł o niezgodności powyższego przepisu w zakresie, w jakim nie wyłącza członka samorządowego kolegium odwoławczego z postępowania z wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy, gdy członek ten brał udział w wydaniu zaskarżonej decyzji z art. 2 w związku z art. 78 Konstytucji.

W artykule 24 § 1 K.p.a. określone zostały przypadki, w których pracownik organu administracji publicznej, z mocy prawa, podlega wyłączeniu od udziału w postępowaniu administracyjnym. Zgodnie z art. 27 K.p.a., zasady dotyczące wyłączenia pracownika organu administracji publicznej dotyczą odpowiednio wyłączenia członka organu kolegialnego, jeżeli w danym przypadku postępowanie administracyjne prowadzi organ kolegialny.

W wyroku z dnia 15 grudnia 2008 r. przedmiot kontroli stanowiła kwestia wyłączenia pracownika organu administracji publicznej od udziału w postępowaniu w przypadku, jeśli pracownik ten brał uprzednio udział w wydaniu skarżonej decyzji. Sytuację tą normuje art. 24 § 1 pkt 5 K.p.a. W przypadku, gdy postępowanie administracyjne ma charakter instancyjny, zakres obowiązywania tego przepisu nie budzi wątpliwości - osoba biorąca udział w wydaniu decyzji w pierwszej instancji nie może rozpatrywać odwołania od tej decyzji w ramach drugiej instancji. Wątpliwości wyłaniają się natomiast w przypadku, gdy postępowanie nie ma charakteru instancyjnego - ma to miejsce jeżeli organem wydającym decyzję po raz pierwszy jest minister bądź samorządowe kolegium odwoławcze (SKO). Ustawodawca nie wprowadził organów wyższego stopnia w stosunku do ministra oraz SKO, czego konsekwencją stanowi brak możliwości przyznania stronie niezadowolonej z decyzji uprawnienia do wniesienia odwołania, które podlegałoby rozpatrzeniu przez organ wyższego stopnia. W miejsce odwołania ustawodawca przyznał stronie niezadowolonej

z rozstrzygnięcia uprawnienie do wystąpienia z wnioskiem o ponowne rozpatrzenie sprawy (art. 127 § 3 K.p.a.). Wniosek wniesiony na podstawie art. 127 § 3 K.p.a. rozpatruje jednakże ten sam organ, który wydał skarżoną decyzję.

Dokonując oceny zgodności z Konstytucją art. 24 § 1 pkt 5 w związku z art. 27 § 1 i art. 127 § 3 K.p.a. Trybunał uznał, że wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy posiada wszystkie cechy odwołania od decyzji administracyjnej, z wyjątkiem cechy instancyjności. W dalszej kolejności Trybunał stwierdził, że nakaz wyłączenia pracownika organu w przypadku, jeśli brał on udział w rozstrzygnięciu sprawy po raz pierwszy, powinien znajdować zastosowanie również w postępowaniu wszczętym w związku z wnioskiem o ponowne rozpatrzenie sprawy. Mając na względzie, że SKO jest organem wieloosobowym, wnioski o ponowne rozpatrzenie sprawy powinny być - w ocenie Trybunału - rozpatrywane w odmiennym składzie osobowym. Stąd Trybunał uznał brak przepisów nakazujących w takim przypadku wyłączenie członka kolegium od udziału w orzekaniu za niezgodne z art. 2 w związku z art. 78 Konstytucji.

Opiniowana ustawa, ściśle odzwierciedlając sentencję wyroku Trybunału, w art. 27 K.p.a., po § 1, dodaje § 1a, zgodnie z którym pracownik samorządowego kolegium odwoławczego podlega wyłączeniu z postępowania z wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy, gdy brał udział w wydaniu zaskarżonej decyzji.

II. Przebieg prac legislacyjnych

Sejm uchwalił opiniowaną ustawę na 50. posiedzeniu w dniu 24 września 2009 r. w oparciu o projekt senacki. Projekt ten był przedmiotem prac sejmowej Komisji Nadzwyczajnej do spraw zmian w kodyfikacjach. Komisja po rozpatrzeniu przedłożenia wniosła o przyjęcie projektu bez poprawek. Również w trakcie drugiego czytania nie zostały zgłoszone żadne poprawki. W trakcie prac sejmowych pozytywne stanowisko wobec projektu wyraziła też Rada Ministrów. Projekt został uchwalony w brzmieniu zaproponowanym przez Senat.

III. Uwagi szczegółowe

Ustawa nie budzi zastrzeżeń legislacyjnych.

Szymon Giderewicz

legislator